

Udskriftsdato: 16. december 2025

2020/1 LSF 108 (Gældende)

**Forslag til Lov om ændring af lov om offentlige betalinger m.v.
(Nemkontosystemet stilles til rådighed for grønlandske myndigheder)**

Ministerium: Finansministeriet

Journalnummer: Finansmin.,
Digitaliseringsstyrelsen, j.nr. 2020-1569

Forslag

til

Lov om ændring af lov om offentlige betalinger m.v.

(Nemkontosystemet stilles til rådighed for grønlandske myndigheder)

§ 1

I lov om offentlige betalinger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 28. juni 2007, som ændret ved § 9 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, foretages følgende ændring:

1. Efter § 5 a indsættes:

»§ **5 b.** Finansministeren kan stille Nemkontosystemet til rådighed for grønlandske myndigheder.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. februar 2021.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Nemkontosystemet stilles til rådighed for grønlandske myndigheder
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.2. Finansministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.3. Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven
3. De økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. De administrative konsekvenser for borgerne
6. De klima- og miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lov om offentlige betalinger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 28. juni 2007, som ændret ved § 9 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, ændres med henblik på, at Digitaliseringsstyrelsen kan stille Nemkontosystemet til rådighed for grønlandske myndigheder.

Ændringsloven bygger på drøftelser mellem Finansministeriet, Økonomistyrelsen, Digitaliseringsstyrelsen og Grønlands Departement for Finanser og Digitaliseringsstyrelse.

Nemkontosystemet blev taget i drift den 7. november 2005 med successiv tilslutning inden for det første år af de offentlige myndigheder. Nemkontosystemet har siden det første driftsår bevist sin effektive betalingshåndtering. Nemkontosystemet håndterer nu ca. 94 mio. offentlige udbetalinger dagligt. Det skønnes derfor hensigtsmæssigt, at Nemkontosystemet nu stilles til rådighed for, at Grønland kan effektivisere betalingsformidlingen for deres offentlige myndigheder.

Når der sendes betalinger via Nemkontosystemet, identificeres betalingsmodtagere ved personnummer og for virksomheders vedkommende CVR/SE- eller P-nummer.

Det er derfor en nødvendig forudsætning for at anvende Nemkontosystemet, at de grønlandske myndigheder har adgang til personnummeret i forbindelse med udbetaling til fysiske personer og CVR/SE- eller P-nummeret i forbindelse med udbetaling til virksomheder.

Alle borgere i Grønland har et personnummer i henhold til lov om Det Centrale Personregister. At borgere på tværs af rigsfællesskabet nu får mulighed for at have en Nemkonto med automatisk udbetaling af ydelser fra offentlige myndigheder, vil give borgere og virksomheder en effektiv og ensartet udbetaling af offentlige ydelser.

2. Nemkontosystemet stilles til rådighed for grønlandske myndigheder

2.1. Gældende ret

Lov om offentlige betalinger m.v. giver i forhold til offentlige myndigheder hjemmel til, at myndigheder med frigørende virkning kan udbetale offentlige pengebeløb til borgere og virksomheder, når de har udpeget en Nemkonto, jf. lovens § 1.

I lov om offentlige betalinger m.v. afgrænses lovens territoriale anvendelsesområde i § 16 således, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Nemkontosystemet fungerer således, at en offentlig myndighed kan sende en udbetaling til en borger eller virksomhed via Nemkontosystemet uden at kende modtagerens kontonummer, idet kontonummeret hentes i Nemkontoregisteret.

2.2. Finansministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ændringen af lov om offentlige betalinger m.v. er foranlediget af, at grønlandske myndigheder med den gældende lov ikke kan tilsluttes Nemkontosystemet, som danske offentlige myndigheder kan.

Lovforslaget er foranlediget af en dialog med grønlandske myndigheder.

De grønlandske myndigheder ønsker adgang til at kunne udbetale offentlige ydelser til borgere og virksomheder i Grønland på samme måde, som danske myndigheder kan ved brug af Nemkontosystemet. Formålet med ændringsloven er således at sikre, at Danmarks digitaliseringsprojekter også kan benyttes i Grønland, og herved sikre den fortsatte digitalisering på tværs af rigsfællesskabet.

Den hidtidige lov om offentlige betalinger regulerer alene offentlige udbetalinger fra danske myndigheder, herunder muligheden for at private udbetalere kan anvende Nemkontosystemet. Denne lovændring er derfor nødvendig, for at grønlandske myndigheder kan anvende Nemkontosystemet.

Ændringsloven vedrører udelukkende hjemlen til, at Digitaliseringsstyrelsen kan sidestille grønlandske myndigheder med danske myndigheder i forbindelse med tilslutningen til Nemkontosystemet. De resterende dele af loven ændres der ikke ved. Grønland lovgiver selv om de materielle regler i deres egen lov om offentlige betalinger.

Der er tale om en materiel lovændring, der giver Digitaliseringsstyrelsen hjemmel til, at grønlandske myndigheder kan tilsluttes Nemkontosystemet som brugere på samme måde, som danske myndigheder er i dag. Lovændringen hjemler udelukkende, at grønlandske myndigheder tilsluttes Nemkontosystemet på samme vilkår som danske myndigheder er tilsluttet i dag.

Lovændringen vedrører ikke de materielle regler, som Grønlands Selvstyre udfærdiger i deres egen lov om offentlige betalinger.

De resterende dele af loven ændres der ikke ved. Grønlands Selvstyre lovgiver selv om de materielle regler i deres egen lov om offentlige betalinger.

2.3. Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven

Med forslaget om at give grønlandske myndigheder adgang til at benytte Nemkontosystemet vil der ved indtastningen af borgernes personnumre og virksomheders CVR/SE- eller P-nummer, forudsat at disse numre kan henføres til fysiske personer og der dermed er tale om en personoplysning, i Nemkontosystemet og i forbindelse med match til et udpeget kontonummer ske behandling af personoplysninger omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Kontonummeret og CVR/SE- eller P-nummer, under forudsætning af at der er tale om en oplysning, der kan henføres til en fysisk person, udgør en personoplysning omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6. Den foreslåede overførsel vurderes at være omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, hvorefter personoplysninger lovligt kan behandles, hvis behandlingen er nødvendig til

udførelse af en opgave i samfundets interesse eller henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Overførslen af personnumre kan ske efter § 11, stk. 1 i databeskyttelsesloven.

Digitaliseringsstyrelsen finder således, at den foreslåede overførsel af personoplysninger kan ske inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, og at behandlingen er saglig og nødvendig og står i rimeligt forhold til de mål, der forfølges med lovforslaget. Digitaliseringsstyrelsen har ved vurderingen heraf lagt vægt på, at den foreslåede overførsel vil ske til et it-system, der administreres af Digitaliseringsstyrelsen. Personoplysningerne der udveksles er nødvendige for at Digitaliseringsstyrelsen kan bistå de grønlandske myndigheder med udbetalingen. Det bemærkes, at Grønland i databeskyttelsesretlig forstand betragtes som et såkaldt tredjeland, da Grønland hverken er medlem af EU eller EØS. Grønland har ikke en tilstrækkelighedsafgørelse fra EU-Kommissionen, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 45, stk. 3.

Der vil derfor i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 46, stk. 1, efter forordningens artikel 46, stk. 2, kunne blive udarbejdet et retligt bindende instrument mellem Digitaliseringsstyrelsen og de grønlandske myndigheder, der skal stå for udbetalingen til de grønlandske Nemkonti til brug for overførsel af personoplysninger via Nemkontosystemet. Overførsel af personoplysninger via Nemkontosystemet til og fra Grønland vil først kunne ske, når et sådant retligt bindende instrument er udarbejdet, hvilket forventes at ske forud for den foreslåede ikrafttræden af denne lov.

3. De økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Det vurderes, at der med lovforslaget vil være forbundet følgende engangstilslutningsudgifter der afholdes af Grønlands Selvstyre på ca. 750.000 kr., mens Digitaliseringsstyrelsen fremover årligt afholder udgifter på ca. 110.000 kr. fra 2022.

Det forventes, at grønlandske myndigheder fremover skal afholde færre udgifter i forbindelse med udbetaling af offentlige ydelser til egne borgere, når Nemkontosystemet er fuldt ibrugtaget.

3.1. Syv principper for digitaliseringsklar lovgivning

Det vurderes nedenfor, hvorledes lovforslaget lever op til principperne for digitaliseringsklar lovgivning. Det vurderes, at der ingen implementeringskonsekvenser er for det offentlige Danmark, idet Nemkontosystemet blot stilles til rådighed for en eller flere offentlige myndigheder i Grønland.

3.1.1. Princip 1: Enkle og klare regler

Ændringsloven muliggør at Nemkontosystemet kan benyttes af offentlige myndigheder i Grønland. De materielle regler udfærdiges af Grønlands Selvstyre efter inspiration fra den nugældende lov om offentlige betalinger m.v.

Princippet vurderes at være opfyldt.

3.1.2. Princip 2: Digital kommunikation

Lovforslaget vedrører ikke digitale selvbetjeningsløsninger eller Digital Post.

Princippet vurderes ikke at være relevant for lovforslaget.

3.1.3. Princip 3: Muliggør automatisk sagsbehandling

Nemkontoordningen er i sig selv en automatisering af en ellers manuel sagsgang, hvorefter offentlige myndigheder manuelt skulle indtaste kontooplysninger, førend der kunne ske udbetaling til den rette borger eller virksomhed.

Nemkontoordningen – og Nemkontosystemet – er derfor i sig selv en automatisering af ellers manuelle sagsgange, der fremover også kan benyttes af grønlandske myndigheder.

Princippet vurderes at være opfyldt.

3.1.4. Princip 4: Sammenhæng på tværs - ensartede begreber og genbrug af data

Alle borgere i Grønland har et personnummer i henhold til lov om Det Centrale Personregister. At borgere på tværs af rigsfællesskabet nu får mulighed for at have en Nemkonto med automatisk udbetaling af ydelser fra offentlige myndigheder, vil give borgerne en effektiv og ensartet udbetaling af offentlige ydelser, som vil gavne på tværs.

Princippet vurderes derfor at være opfyldt.

3.1.5. Princip 5: Tryk og sikker datahåndtering

Nemkontosystemet fungerer i dag således, at en borger eller en virksomhed oplyser hvilken konto, der skal udgøre vedkommendes Nemkonto. Når en myndighed udbetaler penge til borgeren, sker det på baggrund af borgerens personnummer eller virksomhedens CVR-nummer eller SE/P-nummer, hvorfor medarbejdere i offentlige myndigheder ikke har adgang til kontooplysningerne.

Nemkontosystemet er dermed bygget for at undgå manuelle sagsgange, der kan medføre fejlagtige udbetalinger, og myndighederne har ikke adgang til personoplysninger i it-systemet, fx i form af borgernes kontooplysninger.

Princippet vurderes derfor at være opfyldt.

3.1.6. Princip 6: Anvendelse af offentlig infrastruktur

Nemkontosystemet er et allerede benyttet og implementeret it-system, der dagligt håndterer 94 mio. betalinger automatisk for danske myndigheder.

Princippet vurderes derfor at være opfyldt.

3.1.7. Princip 7: Forebygger snyd og fejl

Ved en automatisering af udbetalinger fra offentlige myndigheder ved at benytte Nemkontosystemet, kan manuelle fejlindtastninger blandt andet forebygges. Det samme er gældende for snyd, idet det som udgangspunkt vil være vanskeligt at udskifte en registreret Nemkonto, medmindre henvendelsen kommer fra borgeren selv. Benyttelsen af Nemkontosystemet forebygger dermed såvel snyd som fejl.

Princippet vurderes derfor at være opfyldt.

På baggrund af en samlet gennemgang af de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning vurderes det, at lovforslaget opfylder kravene til digitaliseringsklar lovgivning.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Det vurderes, at der ingen økonomiske og administrative konsekvenser er for erhvervslivet i Danmark.

Der vil være nogle mindre økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet i Grønland. Konsekvenserne uddybes ikke yderligere.

5. De administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget er foranlediget af, at grønlandske myndigheder gerne vil kunne udbetale penge direkte til egne borgere og virksomheder via Nemkontosystemet. Det vurderes at have få konsekvenser for borgerne og virksomhederne, idet det blot kræves, at de ved at følge den grønlandske materielle lov om offentlige betalinger udpeger en konto, der skal udgøre deres Nemkonto.

Borgerne får herefter færre administrative byrder, idet de ikke skal gøre noget igen, førend de eventuelt udpeger en anden konto til deres Nemkonto, ligesom i Danmark.

6. De klima- og miljømæssige konsekvenser

Det vurderes, at lovforslaget hverken har klima- eller miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Det vurderes, at der ingen relevante EU-retlige aspekter er i lovforslaget.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 3. september 2020 til den 1. oktober 2020 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

ATP, Finans Danmark, Rigsombudsmanden i Grønland og Rigsombudsmanden på Færøerne.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/ Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/ merudgifter (hvis ja, angiv omfang/ Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ja, de grønlandske myndigheder vil afholde færre udgifter i forbindelse med udbetaling af offentlige ydelser til egne borgere.	Ja, Digitaliseringsstyrelsen skal fra år 2022 årligt afholde ca. 110.000 kr.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klima- og miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen

Forholdet til EU-retten	Det vurderes, at lovforslaget ikke indeholder EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Lov om offentlige betalinger m.v. gælder ikke for Grønland.

Den foreslåede § 5 b er ny.

Efter den foreslåede bestemmelse sikres der hjemmel til, at finansministeren kan stille Nemkontosystemet til rådighed for grønlandske myndigheder. Nemkontosystemet vil i praksis blive stillet til rådighed af Digitaliseringsstyrelsen.

Ændringsloven vedrører udelukkende hjemlen til, at Digitaliseringsstyrelsen kan sidestille grønlandske myndigheder med danske myndigheder i forbindelse med tilslutningen til Nemkontosystemet. De resterende dele af loven ændres der ikke ved. Grønlands Selvstyre lovgiver selv om de materielle regler i deres egen lov om offentlige betalinger.

Hjemlen ændrer ikke på lovens territoriale anvendelsesområde, idet den alene tilvejebringer hjemmel til at stille Nemkontosystemet til rådighed. De materielle regler om offentlige betalinger, herunder for borgere, virksomheder og offentlige myndigheder, udfærdiges af Grønlands Selvstyre.

Til § 2

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. februar 2021.

Da lov om offentlige betalinger m.v. ikke finder anvendelse for Grønland, finder denne ændringslov heller ikke anvendelse for Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om offentlige betalinger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 28. juni 2007, som ændret ved § 9 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, foretages følgende ændring:

1. Efter § 5 a indsættes:

»§ 5 b. Finansministeren kan stille Nemkontosystemet til rådighed for grønlandske myndigheder.«